Anglia, Kertészmérnök Bsc., 2018

Az Erasmus programról már korábban is tudtam, de kinti kapcsolatok hiányában eddig nem jelentkeztem. Múlt nyáron egy ismerősöm utazott ki ugyanehhez a céghez (Church Farm, Ardeley), és az ő biztatására adtam be a pályázatomat. Az utazás és a kintlét intézésével kapcsolatban nem merültek fel problémák, ha volt is pár hiányosság, azt lehetőség szerint minél hamarabb pótoltuk. Mind a kint dolgozókkal mind az itthoniakkal gyorsan, és könnyedén ment a kommunikáció.

Mint említettem, egy hallgató már teljesítette ezen a helyen a gyakorlatát, és az ő tanácsait figyelembe véve készültem fel az útra. A WizzAir szolgáltatásait igénybe véve repülővel utaztam Budapestről a London-Luton repülőtérre, ez két és fél órán keresztül tartott. Mivel élvezem a repülést, ez nem okozott gondot, inkább felemelő volt. Innen helyközi busszal jutottam el Stevenage-be, majd Walkernbe. Ezután a szerencse mellém állt, és nem kellett elgyalogolnom a farmra, mert egy dolgozó épp arra járt és felvett. A munkáltatóm nem segédkezett a kijutásommal kapcsolatban, egyedül kellett megoldanom a dolgot. A farmra délután négy óra körül érkeztem.

A Church Farm, Ardeley egy kiterjedt tevékenységkörű cég, mely állattenyésztéssel, növény- termesztéssel, és kempingezéssel foglalkozik. 68,8 hektáros terület, melynek nagy részét az állatok és a kempingező mező foglalják el. A kertészeti részleg több kisebb szétszórt földből állt, valamint öt darab fóliaházból, és egy palántanevelőből. A bogyósgyümölcsültetvény és a gyümölcsöskert egymás mellett helyezkedtek el, a fóliaházak és a fűszer-, gyógynövénykert szintén egymás közelében voltak. Ezen kívül volt három távolabbi terület, ahol zöldségeket termesztettünk.

A helyszínen volt lehetőség szálláshely igénybevételére, melyért 100 font biztosítékot kértek, ezt a hazatérés előtt visszafizették. A mosdó, a mellékhelyiség és a konyha közös. Ez párszor okozott pár kellemetlenséget, mert a farmot látogató vendégek is ezt a vizesblokkot használ- ták. Vízért, elektromosságért és a farmon megtermelt alapanyagokért, azaz hústermék, tejter- mék, zöldségek és gyümölcsök, nem kellett fizetnünk. Az Angliában használt konnektorok különböznek az itthonitól, ezért erre figyelnem kellett.

A farmon élő dolgozók nagy része gyakornokok voltak, különböző országokból, így hamar megértettük egymást. Amikor kezdtem, rajtam kívül még három diák volt a kertészeti részlegen, kettő pedig a boltban, illetve kávézóban dolgozott. Délutánonként mindig összeültünk, és közösen töltöttük az időt. Örültem, mert olyan emberekkel találkoztam, akikkel érdekes, mély témájú beszélgetést is lehet folytatni. A társalgás fő nyelve az angol volt, amit a többi gyakornokkal, és a feletteseimmel használtam, szerencsére mindannyiuk akcentusát meg tudtam érteni. Párszor spanyolul beszélgettünk az egyik alkalmazottal, aki Argentínából származott, és törte az angolt.

Úgy vélem, sok új barátot szereztem a mobilitás alatt, mert a munka végeztével sem széledt szét a csapat, hanem kitaláltunk valamilyen programot, legyen az kártyázás, főzés, esetleg filmnézés. Hetente egy szabadnapot kaptunk, és sokszor szerveztünk kisebb kirándulásokat, hogy felfedezzük a környéket.

Egy átlagos napot 7:30-kor kezdtünk, kiosztottuk a napi feladatokat, és csoportokat alkottunk. Reggel általában salátát vagy egyéb zöldségfélét szedtünk a fóliaházakból, majd 8:30-tól 9:00-ig megreggeliztünk. Ezután volt egy megbeszélés a többi részleg vezetőivel, ahol el- mondtuk, mit és hogyan terveztünk aznapra. Ha bármilyen változás volt a tervben, itt szóltak. A megbeszélést követően ellenőriztük a farm boltját, és listáztuk, hogy mi hiányzik a kerté- szeti termékek közül, majd megkérdeztük a kávézót és a közeli kocsmát, melyet szintén a farm tulajdonosa üzemeltetett, hogy szükségük van-e valamire. Legtöbbször fűszernövényeket, zöldségeket és bogyósgyümölcsöket kértek. A bolt feltöltése és a kávézó, illetve kocsma

kéréseinek teljesítése után folytattuk a napi feladatokat. Ezek vetésből, ültetésből, gyomlálásból, és a termések betakarításából állt. Voltak olyan feladataink, melyeket hetente, illetve havonta kellett elvégezni. 12:00 és 13:00 között kaptunk egy egyórás ebédszünetet, majd 15:00- ig dolgoztunk, ha jó volt az idő, akkor a szabad ég alatt, ha esett, vagy hideg volt, akkor a fóliasátrakban. Ekkor egy félórás teaszünetet tartottunk, majd 17:00-ig folytattuk a munkát.

Ezt a napirendet június második felében, és júliusban meg kellett változtatnunk, mert egy hő- hullám érte el a területet, és délután képtelenség lett volna dolgozni, úgyhogy 6:00-kor kezd- tünk, és 15:00-kor végeztünk.

A kapott feladatokat jó hangulatban teljesítettük, ha megerőltető is volt, tudtuk, hogy szüksé- ges a növények számára. Sokat tanultam az ottani növénytermesztésről, mind negatív, mind pozitív példa alapján, és érdekes volt összehasonlítani az itthoni ismeretekkel. Most már biz- tosabbnak érzem a tudásom, így, hogy gyakorlatban is megtapasztaltam a tanultakat.

A fóliaházakban salátát, cukorborsót, petrezselymet, uborkát, paprikát, paradicsomot, futó-, és zöldbabot termesztettünk. Szabadföldön volt tök, mángold, burgonya, kukorica, vöröshagyma, spenót, és saláta szintén. A kiskertben oregánót, borsmentát, citromfüvet, indiai citromfüvet, kakukkfüvet, kerti sarkantyúkát, rozmaringot, és bazsalikomot termesztettünk. A gyümöl- csösben volt alma, körte, szilva, ringló, cseresznye, ribizli, fekete ribizli, egres, és szeder.

A munkával kapcsolatos legjobb élményem az volt, ahogy végigkövethettem az általam vetett növények fejlődését, a magtól a terméshozásig. Mindig lelkesen vártam, hogy az első leveleik megjelenjenek, majd hogy leszedhessük az első termésüket.

Legrosszabbként azt sorolnám fel, amikor a többi részleg vezetői beleszóltak a teendőinkbe, annak ellenére, hogy ők mással foglalkoznak, mint például állattartás, vagy a bolt vezetése, és a farm vezetője inkább rájuk hallgatott, mint ránk.

A küldő intézmény közreműködésével nem volt probléma, mindent el tudtam intézni, és ha kérdésem volt, készségesen válaszoltak, segítettek. Sokat jelentett, hogy több ismerősöm is igénybe vette az Erasmus által felkínált lehetőséget, így velük megbeszélve a felmerülő akadályokat könnyedén megoldottuk azokat.

A fogadó cég is többnyire mindent megtett, hogy zavartalan legyen a mobilitás. A gyakorno- kokkal foglalkozó dolgozó más munkái miatt késve válaszolt az e-mailekre, de végül ez nem okozott gondot. A munkaidőt betartottuk, ha valakinek túlóráznia kellett, akkor az másnap kezdhetett később.